

господарство. - 2017. - Вип. 12(2). - С. 161-164. - Режим доступу:
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuimevsg_2017_12\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuimevsg_2017_12(2)_36).

5. Глобальні принципи управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/.../globalni-principi-upravlinskogo-obliku>

Красюк Г.О.

студентка

ДВНЗ «Університет банківської справи» Інститут банківських технологій та бізнесу
м. Київ, Україна

МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

Питання оплати праці в умовах сучасної економіки залишається гострим. Система бухгалтерського обліку, аудиту і аналізу розрахунків з працівниками відіграє в цьому питанні важливу роль. Створення ефективної системи і методики ведення обліку розрахунків з працівниками є одним з основних завдань бухгалтерської служби в організації.

Обліку, аналізу і аудиту розрахунків з працівниками та шляхам їх вдосконалення присвячені праці вітчизняних і зарубіжних науковців, серед них: Ф. Бутинця, Л. Герасимчуку, О. Кантаєва, О. Покатаєва, Г. Кошулинської, Н. Потриваєва, І. Савченко, А. Гордеюк, В. Василенко, О. Ветлужська, П. Матюшко, С. Цимбалюк, Т. Сизикова, Ю. Іванечко, В. Лень, М. Штупун, Ю. Михайленко, Ю. Миронова, В. Панасенко, С. Михайловина, Н. Овсюк, Н. Мардус та ін.

Наразі облік розрахунків з працівниками є одним з найскладніших. Дана ділянка обліку ускладнена постійними змінами в законодавстві і відсутністю досконалого програмного забезпечення.

Відповідно до Податкового кодексу України (стаття 14, п.14.1.195) працівник – це фізична особа, яка безпосередньо власною працею виконує трудову функцію згідно з укладеним з роботодавцем трудовим договором (контрактом) відповідно до закону. [1]

В свою чергу Законом про оплату праці (розділ 1, ст. 1) визначено поняття заробітної плати як винагороди, обчисленої, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. [2]

Облік розрахунків за виплатами працівникам передбачає тісний зв'язок кадрового діловодства, бухгалтерського та податкового обліку і є одним з найбільш трудомістким в загальному обліку.

Розрахунки з працівниками включають велику кількість різноманітних виплат, а саме: заробітну плату за тарифними ставками й окладами та відрядними розцінками, премії та винагороди, доплати і надбавки, суми відпускних (щорічні, додаткові, у зв'язку з навчанням, творчі та соціальні), суми лікарняних, оплати за простої, що сталися не з вини працівника, оплату за невідпрацьований час працівниками, які вимушено працювали скорочений робочий час та з ініціативи адміністрації, вихідна допомога в разі припинення трудового договору і т.д. Кожен з перерахованих видів виплат має свої особливості нарахування і включає безліч нюансів. Тому облік розрахунків з працівниками потребує не тільки базових знань з синтетичного і аналітичного обліку, але і постійного безперервного відстеження змін в трудовому, цивільному і податковому законодавстві. [3]

Заробітна плата є базою для нарахування і сплати таких податків, як податок з доходів фізичних осіб, військовий збір та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне

страхування. При цьому відповідальність за нарахування та сплату податків лежить на роботодавцеві, який виступає податковим агентом.

За порушення трудового законодавства та оплати праці юридичні та фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, несуть фінансову відповідальність (КЗпП), адміністративну відповідальність (КУпАП), кримінальну відповідальність (ККУ).

Облік розрахунків з працівниками регулюються П(С)БУ 26 «Виплати працівникам» (визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності) та МСФЗ 19 (метою цього стандарту є визначення бухгалтерського обліку та розкриття інформації про виплати працівникам, стандарт вимагає від суб'єкта господарювання визнавати: а) зобов'язання, якщо працівник надав послугу в обмін на виплати, які будуть сплачені в майбутньому; б) витрати, якщо суб'єкт господарювання споживає економічну вигоду, що виникає внаслідок послуги, наданої працівником в обмін на виплати працівникам). [4], [5].

Аудит розрахунків з працівниками передбачає контроль дотримання організацією чинного законодавства з оплати праці та правильність відображення господарських операцій з розрахунків з працівниками в первинних документах, в обліку, у звітності. Аудит розрахунків з працівниками потребує великих часових витрат, оскільки дана ділянка обліку дуже специфічна, має безліч нюансів і вимагає скрупульозного підходу. На даний час відсутній системний підхід до аудиту розрахунків з працівниками, зазвичай для проведення аудиту використовується вибірковий метод. [6]

Важливе місце посідає аналіз виплат працівникам. Його завданням є перевірка правильності та обґрунтованості використання фонду оплати праці, розробка заходів по удосконаленню використання фонду оплати праці на підприємстві.

Зважаючи на викладене вище, а саме складність процесу розрахунків з працівниками за різними видами виплат, вважаю доцільним приділяти більше уваги розробці системної законодавчої бази (збірок, довідників) з метою уникнення помилок в сфері розрахунків з працівниками. Також необхідно удосконалити програмні продукти, які б дозволили об'єднати кадрове діловодство і облік розрахунків з працівниками. Збірники законодавчих норм з розрахунків з працівниками значно полегшать процес обліку заробітної плати і зменшать кількість помилок в розрахунках і у звітності. В свою чергу вдосконалені програмні продукти дадуть змогу підвищити рівень проведення аудиторських перевірок і аналізу розрахунків з працівниками.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України.
2. Закон про оплату праці №108/95-ВР від 24.03.1995р. (чинна редакція від 01.01.2017р.)
3. Інструкція зі статистики заробітної плати (затверджена Наказом Державного комітету статистики України №5 від 13.01.2004).
4. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам».
5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам».
6. Закон про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність №2258-ХІІІ від 21.12.2017р.